

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**VI RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

AVGUST, 2025

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, avgust

TOSHKENT-2025

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.1-jild, 6-son (avgust, 2025-yil). – 177 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 7-avgust

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan. Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Bozorboyev Abbasjon, Ravshanov Shavkat

KUNJUT O'SIMLIGINING XUSUSIYATLARI VA UNING HOSILINI YIG'ISHTIRIB OLISHDAGI MUAMMOLARI..... 6-9

Iskandarov Orifxon

TIRIKOTAJ MATOLARIDA SIFAT NAZORATI..... 10-12

Odinayev Mirjalol

"AI-TRANSLATE" TEXNIK HUJJATLARNI SUN'YI INTELLEKT ORQALI AVTOMATIK TARJIMA QILISH VA HUQUQIY MASLAHATLAR AXBOROT TIZIMI – TEXNIK JIHATDAN TARTIBGA SOLISHDA INNOVATSION YECHIM 13-18

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Karimov Nurbek

TURLI USULDA YERGA ISHLOV BERISHNI SOYA PARVARISHLANGAN MAYDON TUPROG'INING SUV O'TKAZUVCHANLIGIGA TA'SIRI 19-22

TARIX FANLARI

Bobojonova Zuxra

TEMURIY MALIKALARNING HUKMDORLAR HAYOTIDAGI O'RNI..... 23-25

Xalilov Baxodir

ZAMONAVIY KUTUBXONALARNING MAKTABDAN TASHQARI TA'LIMDAGI O'RNI: NAVOIY VILOYATI MISOLIDA..... 26-31

Xoliqova Ra'noxon

"MARKAZIY OSIYODA SUN'YI INTELLEKT TUFAYLI AYOLLAR IMKONIYATLARI: STEM TA'LIMI, GENDER TENGLIGI VA IQTISODIY FAOLLIK SSENARIYLARI" 32-34

Xasanova Nargiza

YANGI DAVR: ILM-FANI INNOVASIYALARIDA AYOL-QIZLAR ISHTIROKINING DOLZARB AHAMIYATI..... 35-38

IQTISODIYOT FANLARI

Salomov Temurbek

THE ROLE OF PILGRIMAGE TOURISM IN ENHANCING THE SERVICE SECTOR: A CASE STUDY OF UZBEKISTAN..... 39-43

Raxmanov Ulugbek

TIJORAT BANKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING HISOBVARAQLAR REJASIGA MUVOFIQ TAHLILY AVTOMATLASHTIRILGAN NAZORAT MEXANIZMINI YARATISH 44-45

Toshtemirov To'liqin

KICHIK TADBIRKORLIK SUB'EKTLARINING SUN'YI BO'LINISH MUAMMOLARI..... 46-49

Mansurova Sayyora

INNOVATSION PROPTECH-PLATFORMALAR VA ULARNING KO'CHMAS MULK BOZORIGA TA'SIRI 50-53

Rajabov Alibek

INNOVATSION IQTISODIYOTNI SHAKKLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARIH..... 54-57

Ochilov Mels, Sayfiyeva Parizoda

EFFECTS OF INDUSTRIAL POLICY ON THE INVESTMENT ENVIRONMENT: LESSONS FROM GLOBAL EXPERIENCES..... 58-60

FALSAFA FANLARI

Abdullayev Sodiqjon

MILLIY O'ZLIKNI TIKLASH JARAYONIDA EKOLOGIK TAFAKKUR VA SALOMATLIK

QADRIYATLARI..... 61-66

Gafurova Munajat

O'ZBEKISTONDA GENDER TENGLIGINI TA'MINLASHDAGI JAMIYAT VA

DAVLAT O'RTASIDAGI DIALEKTIK MUNOSABATLARI..... 67-70

Davronov Bahodir

SUN'IY INTELEKT YORDAMIDA AXBOROT MUHITINING GUMANITAR QADRIYATLARGA

NISBATAN ASIMMETRIK MUNOSABATI..... 71-76

Latipov Sardor

KORRUPSIYANING TARIXAN SHAKLLANISHI VA TURLARI..... 77-81

FILOLOGIYA FANLARI

Xoliyorova To'lg'anoy

O'ZBEK TILI MILLIY KORPUSINING TA'LIM VA ILMIY TADQIQOTLARDAGI O'RNI..... 82-83

Ro'ziyev Temur

ADABIY-ESTETIK QARASHDA TAFAKKUR VA TUYG'UNING O'RNI..... 84-92

Gulmuradova Sobira

"XUSHKELDI" DOSTONI MATNI TARKIBIDAGI ETNOGRAFIKMLARNING MILLIY –

MADANIY XUSUSIYATLARI..... 93-95

Qosimova Malika

SINXRON TARJIMADA MASHINA TARJIMASINING AFZALLIKLARI XUSUSIDA..... 96-99

Bahromjonova Shahnoza

HODI ZARIF VA YANAGITA KUNIO ILMIY MEROSI:

FOLKLORSHUNOSLIKDA QIYOSIY TAHLIL..... 100-102

Ayimbetova Damekhan

ZAMONAVIY INGLIZ SHE'RIYATIDA HAYVONLARNI

TASVIRLASHNING O'ZIGA XOSLIKLARI..... 103-107

YURIDIK FANLARI

Komilov Avazbek

INTIZOMIY JAVOBGARLIK TO'G'RISIDA ISH QO'ZG'ATISH HAQIDAGI QAROR,

UNING SHAKLI VA MAZMUNIGA NISBATAN TALABLAR..... 108-110

Shamsitdinova Manzura

TEACHING LISTENING COMPREHENSION..... 111-112

Xadjiyev Azizbek

"IJTIMOIY ADOLAT" TAMOIYILINING XALQARO QONUNCHILIK

AMALIYOTIDA YORITILISHI..... 113-116

Уктамов Комрон

РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРАНСГРАНИЧНЫХ ВОД ПЕРВЫМ ВОДНЫМ КОДЕКСОМ

РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН..... 117-123

Исмоилов Бехрузбек	
ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ УСЛУГ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	124-129

PEDAGOGIKA FANLARI

Qo'shmurodova Aziza	
BOSHLANG'ICH SINFLARDA VATANGA MUHABBAT TUYG'USINI SHAKLLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INTEGRATSIYALASHGAN TA'LIM METODLARINI QO'LLASH.....	130-133

Mamatqosimova Nodira	
SSENARIY YARATISHDA BADIY ADABIYOT NAMUNALARIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	134-137

Sattoriy Shohruh	
TA'LIM SIFATI USTIDAN NAZORAT MEXANIZMLARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	138-141

Jabborova Umida	
TEXNOLOGIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING TEXNIK SAVODXONLIGINI ROBOTOTEXNIKA ELEMENTLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI.....	142-144

Xujanazarova Nozima	
RAQAMLI PLATFORMALARDA IQTISODIY MATNLARNI TARJIMA QILISHGA YO'NALTIRILGAN INTERAKTIV O'QUV TOPSHIRIQLARI VA KEYS-STADIYALARNI YARATISH.....	145-148

Aripjanova Dinora	
RAQOBATBARDOSH RAHBAR SHAXSINI SHAKLLANTIRISHDA MOTIVATSIYA MEXANIZMLARINING SAMARALI MODELI.....	149-151

Dosanova Gulbanu	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARIDA AXBOROT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK SHART-SHAROITLARI.....	152-154

Isokov Ravshanbek	
INNOVATIVE APPROACHES TO FOSTERING HISTORICAL MEMORY AND CULTURAL IDENTITY IN STUDENTS.....	155-160

TIBBIYOT FANLARI

Urunbayeva Dilorom, Xudaybergenova Shaxnoza	
XOSHIMOTO TIREOIDITINING KECHISHIDA RUXNING O'RN.....	161-163

Nabiyeva Umida	
GIPERTONIYANING KELIB CHIQISHI VA OLDINI OLISHNING ZAMONAVIY TAMOIYILLARI.....	164-166

PSIXOLOGIYA FANLARI

Polvanov Rasulbek	
INTERNET QARAMLIGI VA SHAXSNING IJTIMOY MOSLASHUVIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR ZAMONAVIY MAUGLI SINDROMI KONTEKSTIDASH.....	167-172

Усманова Лилия	
ТИПОЛОГИЯ СЕМЬИ В УЗБЕКИСТАНЕ: ТРАДИЦИИ, ТРАНСФОРМАЦИИ И СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ.....	173-176

TEKNOLOGIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING TEXNIK SAVODXONLIGINI ROBOTOTEXNIKA ELEMENTLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Jabborova Umida Yusupovna

Jizzax davlat pedagogika universiteti

Tabiiy va aniq fanlarda masafaviy ta'lim kafedrası stajyor o'qtuvchisi

Annotatsiya. Mazkur tezisda texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik savodxonligini shakllantirish va rivojlantirishda robototexnika elementlaridan samarali foydalanishning didaktik imkoniyatlari yoritiladi. Zamonaviy ta'lim jarayonida robototexnika vositalarining integratsiyasi o'quvchilarda texnik tafakkur, muammoli vaziyatlarni yechish, amaliy ko'nikma va malakalarni shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Tadqiqotda robototexnika asoslari orqali o'quvchilarning texnik savodxonligini oshirishga doir ilg'or tajribalar, didaktik modellar va metodik yondashuvlar tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu jarayonning samaradorligini oshirish uchun zarur bo'lgan didaktik sharoitlar va pedagogik strategiyalar asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: robototexnika, texnologiya darslari, texnik savodxonlik, didaktik imkoniyatlar, ta'lim texnologiyalari, muammoli vaziyat, kompetensiya.

DIDACTIC POSSIBILITIES OF DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL LITERACY IN TECHNOLOGY LESSONS BASED ON ELEMENTS OF ROBOTICS

Jabborova Umida Yusupovna

Jizzakh State Pedagogical University

Intern Teacher at the Department of Distance Education in Natural and Exact Sciences

Annotation. This thesis discusses the didactic possibilities of effectively utilizing elements of robotics in developing and enhancing students' technical literacy in technology classes. The integration of robotics tools into the modern educational process serves as a significant factor in fostering technical thinking, problem-solving skills, and practical competencies among students. The research analyzes advanced experiences, didactic models, and methodological approaches aimed at increasing students' technical literacy through the fundamentals of robotics. Additionally, it substantiates the necessary didactic conditions and pedagogical strategies required to enhance the effectiveness of this process.

Key words: Robotics, Technology lessons, Technical literacy, Didactic opportunities, Educational technologies, Problematic situation, Competence.

Kirish

Zamonaviy axborot jamiyati sharoitida texnik savodxonlik har bir inson uchun asosiy ko'nikmalardan biri hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni va Davlat ta'lim standartlari hamda yangi o'quv dasturlarida texnologiya fani orqali o'quvchilarda mustaqil fikrlash, kreativlik va innovatsion faoliyat ko'nikmalarini rivojlantirish masalasi ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilanmoqda. Bugungi kunda texnologiya darslarida robototexnika elementlaridan foydalanish ta'lim jarayonini samarali tashkil qilish, o'quvchilarda texnik tafakkur va muammoli vaziyatlarni hal qilish malakalarini shakllantirishning zamonaviy vositasi sifatida qaralmoqda. Xalqaro va milliy tajribada robototexnika bo'yicha dasturlar, to'garaklar va integratsion loyihalarning joriy qilinishi texnik savodxonlik darajasini oshirishga salmoqli hissa qo'shmoqda.

Ushbu tezisning asosiy maqsadi – texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik savodxonligini robototexnika elementlari asosida rivojlantirish imkoniyatlarini aniqlash, zamonaviy didaktik modellar va samarali metodik yondashuvlarni asoslash, shuningdek, ta'lim jarayoniga robototexnika vositalarini integratsiya qilishning afzalliklarini ilmiy jihatdan asoslab berishdan iborat.

Tadqiqot doirasida umumiy o'rta ta'lim muassasalarining texnologiya darslari, maxsus robototexnika to'garaklari va zamonaviy STEAM loyihalari tahlil qilindi. O'quvchilarning texnik savodxonligi rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari, o'quv rejalari, o'qituvchilarning dars jarayonini tashkil etish tajribalari hamda zamonaviy ta'lim texnologiyalarining o'zaro integratsiyasi o'rganildi. Metod sifatida pedagogik kuzatuv, so'rovnoma, tajriba-sinov va modellash usullaridan foydalanildi. Shuningdek, xalqaro va mahalliy ilmiy adabiyotlar, pedagogik innovatsiyalar va ilg'or xorijiy tajribalarning tahlili amalga oshirildi.

Robototexnika elementlari asosida o'quvchilarning texnik savodxonligini rivojlantirishda quyidagi natijalar aniqlandi. Birinchidan, robototexnika darslari texnologiya faniga nisbatan o'quvchilarning qiziqishini oshiradi, amaliy faoliyatga bo'lgan ehtiyojni kuchaytiradi. Ikkinchidan, robototexnika vositalari orqali o'quvchilar algoritmik fikrlash, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, dasturlash, mexanika va elektronika asoslari bo'yicha dastlabki ko'nikmalarni egallaydi. Bu esa ularning zamonaviy kasb-hunarga yo'naltirilishida muhim bosqich hisoblanadi.

O'rganilgan tajribalarda robototexnika elementlarini o'quv jarayoniga integratsiya qilishda o'quvchilarda texnik masalalarni hal qilish, mustaqil loyihalash, jamoaviy ish va o'z-o'zini baholash ko'nikmalarining shakllanishi kuzatildi. Shuningdek, didaktik jihatdan, robototexnika loyihalari asosida qurilma yig'ish, dasturlash va loyihalash ishlari o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantirishga xizmat qilishi qayd etildi.

Pedagogik tajribalar shuni ko'rsatdiki, robototexnika elementlari asosida tashkil etilgan texnologiya darslari o'quvchilar faoliyatini faollashtiradi, bilimlarni mustahkamlash va real hayotiy muammolarni hal qilishda zamonaviy yondashuvlarni shakllantiradi. Ta'lim jarayonida o'quvchilar o'zlari loyihalashtirgan robot qurilmalari orqali turli funksional topshiriqlarni bajarishda bevosita ishtirok etadilar. Bu esa texnik tafakkur, ijodkorlik, amaliy ko'nikma va malakalarni kompleks rivojlantirishga imkon yaratadi.

Shu bilan birga, o'quvchilarning texnik savodxonligini oshirishda o'qituvchilarning zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalana olishi, o'quvchilarni motivatsiyalash va mustaqil faoliyatga yo'naltira olishi asosiy omil hisoblanadi. Robototexnika vositalarini ta'limga integratsiya qilish uchun maxsus metodik tavsiyalar, didaktik materiallar, multimediya resurslari va amaliy topshiriqlarni ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etadi.

Robototexnika elementlari asosida olib boriladigan texnologiya darslari innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishni, o'quvchilarda zamonaviy kompetensiyalar – masalan, kommunikativlik, tanqidiy fikrlash, texnik dizayn, axborot texnologiyalari asoslari, jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishni ta'minlaydi. Shu bois, texnologiya darslari va robototexnika to'garaklari orqali o'quvchilarni STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) tamoyillariga asoslangan ta'limga jalb qilish hamda o'quv faoliyatini individual qobiliyat va qiziqishlar asosida tashkil etish ijobiy natijalar beradi.

O'quvchilarning texnik savodxonligini oshirishda robototexnika elementlarining afzalligi shundaki, ular abstrakt bilimlarni amaliyot bilan bog'laydi, har bir o'quvchiga o'z

qobiliyatini namoyon qilish, natijani vizual kuzatish va tahlil qilish imkonini beradi. Natijada, o'quvchilar zamonaviy texnologiyalar sohasida poydevor bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishadi, kelgusida raqobatbardosh mutaxassis bo'lib yetishishlari uchun mustahkam zamin yaratiladi.

Xulosa qilib aytganda, texnologiya darslarida robototexnika elementlaridan foydalanish o'quvchilarning texnik savodxonligini rivojlantirishda yuqori samaradorlikka ega. Robototexnika asoslari orqali o'quvchilar nafaqat texnik bilim va ko'nikmalarga, balki ijodiy va tanqidiy fikrlash, amaliy muammolarni yechish, zamonaviy texnologiyalardan foydalana olish kompetensiyalariga ega bo'ladilar. Ushbu jarayonda o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligi, metodik ta'minot va o'quvchilarni faollashtirishga qaratilgan zamonaviy pedagogik yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi. Robototexnika vositalarining texnologiya darslariga integratsiyasi orqali zamonaviy raqobatbardosh va innovatsion salohiyatga ega avlodni tarbiyalash mumkin.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Ахмедова Ш.Ш., Хамраева Г.К. Робототехника в образовательном процессе: современные подходы и перспективы // Педагогика и психология образования. – 2023. – №4. – С. 121–127.
2. Алимов А., Абдурашидова М. Замонавий ўрта мактабларда робототехника элементларидан фойдаланишнинг методик асослари // Ўқитувчи. – Тошкент, 2022. – 85 б.
3. Лаптев В.В., Борисова Л.А. Современные образовательные технологии: теоретические основы и практика применения. – Москва: Академия, 2021. – 252 с.
4. Bobomurodova N.M. Integratsiya STEAM-ta'limini texnologiya darslariga joriy etishning didaktik asoslari // Zamonaviy ta'lim. – 2024. – №2. – B. 34–40.
5. Qodirov D., Xudoyberganova G. O'quvchilarda texnik tafakkurni rivojlantirishda robototexnika elementlarining o'rni // Ilmiy-amaliy anjuman materiallari. – Samarqand, 2023. – B. 87–92.
6. Reshetov I.A. Развитие технической грамотности учащихся в условиях цифровизации образования // Образование и наука. – 2022. – №3. – С. 109–116.
7. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
8. OECD. Robotics and Education: Contemporary Developments and Challenges. – Paris: OECD Publishing, 2021. – 108 p.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, avgust

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-
jild, 6-son (avgust, 2025-yil). – 177 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 7-avgust

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.